

Κι όμως τὰ μάτια μου ἔβγαλε τὸ ἴδιο μου χέρι, τοῦ ἔρμου.

Τί τὸ ἤθελα τὸ φῶς μου,
σὰ δὲ θὰ ἴβλεπα τίποτα γλυκό;

ΧΟΡΟΣ

Ἔτσι εἶναι αὐτὰ καθὼς τὰ λές.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τί μπορῶ πιά νὰ ἰδῶ,
τί ν' ἀγαπήσω, ποιό χαιρέτισμα
μὲ χαρὰ νὰ τ' ἀκούσω, φίλοι;
Πάρτε με, γρήγορα, μακριά, πάρτε με δῶθε,
ὦ φίλοι, ἐμένα, τὸ χαμένο πλέρια,
τὸν τρισκαταραμένο, ποὺ οἱ θεοὶ μισοῦνε
ὅσο θνητὸ κανένα.

ΧΟΡΟΣ

Ἦ δόλιε, κι ἀπὸ σκέψη κι ἀπὸ μοίρα,
θὰ ἤθελα νὰ μὴ σὲ ἤξερα ποτέ μου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Κατάρρα σ' αὐτόν, ποὺ ἀπ' τὰ πόδια τοὺς κρίκους

τοὺς σκληροὺς, στὶς βοσκὲς μοῦ ἔλυσε, ἔτσι ἀπ' τὸ φόνο
σῶζοντάς με, χωρὶς γι' αὐτὸ νὰ μοῦ ἔχει κάνει χάρη.
Τότε ἂν πέθαινα, τόση
δὲ θὰ ἴφερνα σ' ἐμέ και σ' ἄλλους θλίψη.

ΧΟΡΟΣ

Ἔτσι θὰ τὰ ἤθελα κι ἐγώ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Δὲ θὰ ἴβγαινα φονιάς
τοῦ πατέρα, οὔτε ἄντρα θὰ μ' ἐλέγαν
οἱ θνητοὶ ἐκείνης ποὺ μ' ἐγέννα.
Μ' ἀφήσανε οἱ θεοὶ τώρα, εἶμαι γιὸς ἀνόσιων
ὁ ἔρμος, κι αὐτῆς ποὺ μ' ἔκανε ὁμοκοίτης.
Κι ἂν βρισκόταν κακὸ πιὸ μαῦρο ἀκόμα,
μοίρα θὰ ἦταν πάλι τοῦ Οἰδίπου.

ΧΟΡΟΣ

Πῶς νὰ πῶ ὀρθὴ τῇ σκέψη σου δὲν ξέρω·
κάλλιο χάρος, παρὰ ζωὴ σὲ σκότος.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Μὴ μοῦ πῆς, πῶς σωστὰ ὅλα αὐτὰ δὲν εἶναι

πού ἔκανα· τέτοιες συμβουλές δὲ θέλω.

Γιατὶ μὲ τί μάτια θὰ ἰδῶ στὸν Ἄδην
σὰν κατεβῶ τὸν πατέρα, ἢ τὴ μαύρη
μάννα, πού καὶ στοὺς δυὸ κακὸ ἔχω κάνει
τόσο, ὅσο οὔτε κρεμάλα δὲν ξεπλένει.

Ἡ τῶν παιδιῶν μου, πού ἀπὸ τέτοιο γάμο
βλαστῆσαν, ποθητὴ θὰ μοῦ ἦταν ἡ ὄψη;
Νὰ μὴν τὰ ἰδοῦν τὰ μάτια μου ποτές τους.

Οὔτε χώρα, οὔτε πύργους, οὔτε εἰκόνες
ἱερές θεῶν, πού ἐγὼ ὁ ἄραχνος, τῆς Θήβας
τὸ πιὸ σκληρὸ βλαστάρη, μοναχός μου
τὰ στερήθηκα, σ' ὅλους διαλαλώντας
νὰ διώχνουν τὸν μιὰρό, πού οἱ θεοὶ ἀνόσιο
τὸν εἶπαν, καὶ τὸ γέννημα τοῦ Λαίου.

Σὰν τὴ φανέρωσα ἔτσι τὴ ντροπὴ μου,
κατάματα μποροῦσα ἐσᾶς νὰ βλέπω;

Ποτέ· μὰ καὶ στ' αὐτιά ἂν ἦταν νὰ φράξω
τῆς ἀκοῆς μου τὴν πηγὴ, δὲ θὰ ἔχα
δισταγμὸ νὰ σφραγίσω τὸ κορμὶ μου,
νὰ εἶμαι τυφλὸς καὶ κουφός· γλυκό, ἢ σκέψη
λεύτερη νὰ ἔναι ἀπὸ βάσανα τέτοια.

Ἦ Κιθαιρώνα, τί μ' ἐδέχτης; Κάλλιο
δὲ μὲ σκότωνες τότες, νὰ μὴ δείξω
στοὺς ἀνθρώπους ποτὲ ποιὰ εἶναι ἡ γενιά μου;

Ἦ Πόλυβε καὶ Κόρινθο καὶ σπίτι

πού σ' ἔλεα πατρικό, σὰν ποιὸ στολίδι
μὲ θρέψατε ὅλοι, πού ἔκρυβε σαπίλα;
Κακὸς κι ἀπὸ κακὴ φύτρα εἶμαι τώρα.

Ἦ τριπλοὶ δρόμοι, ὦ ρεματιὰ κρυμμένη,
λαγκάδι καὶ τοῦ τρίστρατου κλεισοῦρα,
πού ἀπ' τὰ χέρια μου τὸ αἷμα τὸ δικό μου,
τοῦ γονιοῦ μου τὸ αἷμα ἤπιατε, θυμάστε
στὰ ἔρμα στενά σας τί ἔκανα, ἢ σὰν ἦρθα
ἐδῶ, τί ἔκανα πάλι; Ἦ γάμοι, γάμοι,
μὲ γεννήσατε, καὶ ὅμοιο σπόρο πίσω
παίρνοντας πάλι, φέρατε στὸν κόσμο
πατέρες, ἀδερφούς, παιδιά ἀπὸ ἓνα αἷμα,
νύφες, γυναῖκες μάννες, κι ὅση φρίκη
μπορεῖ νὰ ἰδῆ θνητός. Μὰ φτάνει· γὰρ ὅσα
νὰ γίνωνται ἄπρεπο εἶναι, ἄς μὴ μιλοῦμε.
Μὰ ὄξω γοργὰ ἀπὸ δῶ κρύψτε με κάπου,
για τὸ Θεό, ἢ σκοτῶστε με, ἢ στὸ πέλαο
ρίξτε με, ποτὲ πιά νὰ μὴ μὲ δῆτε.

Ἔλατε καὶ ζυγῶστε με, τὸ μαῦρο.

Ἀκοῦτε, μὴ φοβάστε· κι ἡ δική μου
συφορὰ δὲν μπορεῖ νὰ πέση σ' ἄλλους.

ΧΟΡΟΣ

Γιὰ ὅσα ζητᾶς, ὁ Κρέοντας γνώμη ἄς δώση
κι ὁδηγία, πού ἦρθε στὴν ὥρα. Αὐτὸς μόνος

φρουρός τῆς χώρας μένει, ἀντὶ γιὰ σένα.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ἄλί, τί λόγια νὰ τοῦ πῶ; Τί πίστη
νὰ ἐλπίσω πῶς μπορεῖ σ' ἐμέ πιά νά 'χη,
πού τόσο ἄδικος φάνηκα μαζί του;

ΚΡΕΩΝ

Δὲν ἤρθα νὰ γελάσω μ' ἐσέ, Οἰδίπου,
ἢ σφάλματα παλιὰ νὰ σοῦ χτυπήσω.
Μὰ ἐσεῖς, ἀν σεβασμὸ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους
δὲ νιώθετε, ντραπηῆτε τοῦ ἄρχοντα "Ἡλιου
τῆ ζωοδότρα τῆ φλόγα, τέτοια φρίκη
σὰ δείχνετε ἔτσι γυμνή, πού οὔτε στ' ἄγια
νερά, ἢ στὴ γῆ, ἢ στὸ φῶς καλόδεκτη εἶναι.
Γοργὰ πάρτε τον μέσα στὸ παλάτι.
Οἱ σπιτικοὶ εὐλαβικὸ χρέος, νὰ βλέπουν,
ν' ἀκοῦν τοὺς πόνους τῶν δικῶν τους, ἔχουν.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Σὰ μοῦ ἔθγαλες τὸ φόβο, πού ἤρθες ἔτσι
μὲ ἀγνοὺς σκοποὺς σὲ ἄθλιο ἄντρα, ἄκου ἓνα λόγο,
γιὰ δικό σου καλό, ὄχι γιὰ δικό μου.

ΚΡΕΩΝ

Καὶ ποιὰ χάρη ἀπὸ μὲ γυρεύεις νά 'χης;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Γοργὰ διῶξε με δῶθε, κάπου, ὅπου οὔτε
ψυχὴ νὰ μὴ μὲ βρῆ νὰ μοῦ μιλήση.

ΚΡΕΩΝ

Θὰ τὸ ἔκανα αὐτό, ξέρε, ἀν χρέος δὲν εἶχα
νὰ μάθω πρῶτα τοῦ Θεοῦ τὴ γνώμη.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Μὰ φανερὰ ὁ χρησμὸς του, ν' ἀφανίστε
τὸν πατροχτόνο, εἶπε, ἐμέ, τὸν ἀνόσιο.

ΚΡΕΩΝ

Τὰ εἶπε αὐτά· μὰ ἔτσι, καθὼς ἤρθαν ὅλα,
κάλλιο νὰ μάθω τί πρέπει νὰ γίνη.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Χρησμὸ γιὰ μὲ τὸν ἄθλιο θὰ ζητήστε;

ΚΡΕΩΝ

Θὰ ἔχης πίστη ἐσὺ τώρα στὰ θεῖα λόγια.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ναί, σοῦ γυρεύω, ὥστόσο, σὲ ξορκίζω
 στὴ νεκρὴ ὅποια ταφὴ θέλεις νὰ δώσης·
 γιὰ τοὺς δικούς σου ὅ,τι πρέπει θὰ κάνης.
 Μὰ ἐγὼ ἄς μὴν ἀξιωθῶ, ὅσο ζῶ, τὸ χῶμα
 νὰ πατῶ αὐτὸ τῆς πατρικῆς μου πόλης,
 νὰ ζήσω στὰ βουνὰ ἄφησέ με, ἀπάνω
 στὸν Κιθαιρώνα, ποὺ ὄρισαν πατέρας
 καὶ μάννα μου γιὰ τάφο μου, ἅμα ζοῦσαν,
 κι ἔτσι, μὲ τὴ βουλή τους, νὰ πεθάνω.
 Κι ἄς ξέρω, ποὺ οὔτε ἀρρώστια, οὔτε κακὸ ἄλλο
 μὲ ρημάζει· δὲ γλίτωνα ἀπ' τὸ χάρο
 μικρός, ἂν δὲ μὲ πρόσμενε ἄγρια μοίρα.
 Μὰ τὸ δρόμο του ἄς πάη τὸ ριζικό μου.
 Γιὰ τὰ παιδιὰ μου ὅμως, Κρέοντα — τ' ἀγόρια
 νὰ τὰ νοιαστῆς δὲ θέλω· εἶναι ἄντρες, κι ὅπου
 νὰ τύχουνε, θὰ βροῦν τρόπο νὰ ζήσουν —
 μὰ γιὰ τίς δυὸ μου ἄμοιρες κι ἔρμες κόρες
 — ποὺ ποτὲ σὲ τραπέζι δὲν καθῆσαν
 νὰ φᾶν δίχως ἐμέ, κι ὅ,τι κι ἂν εἶχα
 τὸ μοιράζαμε πάντα οἱ τρεῖς — γιὰ κεῖνες
 φρόντισε, κι ἄφησέ με μὲ τὰ χέρια
 νὰ τίς ἀγγίξω, νὰ κλάψω μαζί τους.
 Ἔλα, ἄρχοντα,

ἅγια ψυχὴ· θὰ θαρρῶ, ἀγγίζοντάς τες,
 πῶς τίς κρατῶ, ὅπως ἅμα εἶχα τὸ φῶς μου.
 Τί λέω;

Ἦ θεοί! αὐτὲς ἀκούω, τίς λατρευτές μου,
 ποὺ χύνουν δάκρυα; Ὁ Κρέοντας μὲ λυπήθη
 καὶ μοῦ ἔστειλε τὰ δυὸ γλυκὰ παιδιὰ μου;
 Ἀλήθεια;

ΚΡΕΩΝ

Ναί, ἀλήθεια· ἐγὼ εἶπα νὰ ῥθουν, γιὰτὶ ἀπ' ἄλλες
 ξέρω φορὲς πόση χαρὰ θὰ νιώσης.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Νὰ δῆς καλό, ὁ Θεὸς νὰ σ' τὸ πλερώση
 παραστέκοντάς σε, ἄχ! κάλλιο ἀπὸ μένα.
 Παιδιὰ μου, ποῦ εἶστε; ἐδῶ ζυγῶστε, ἐλάτε
 στ' ἀδερφικά μου χέρια αὐτά, ποὺ ἐκάναν
 νὰ βλέπετε ἔτσι ἐσεῖς τώρα τὰ μάτια
 τὰ λαμπερὰ πρὶν τοῦ πατέρα· ἐκείνου
 ποὺ ἀνίδεος, τυφλός, γίνηκε δικός σας
 πατέρας, ἀπὸ αὐτὴν ποὺ τὸν ἐγέννα.
 Κλαίω καὶ σᾶς — δὲν μπορῶ νὰ σᾶς δῶ ὁ μαῦρος —
 σὰ συλλογιοῦμαι ποιά πικρὴ γραφτὸ εἶναι
 ζωὴ νὰ ζῆστε μὲς στὸν κόσμον οἱ δυὸ σας.

Σὲ ποιά ἐσεῖς συντροφιά ἀνθρώπων θὰ πᾶτε,
σὲ ποιά γιορτή, πού σπίτι σας κλαμένες
νὰ μὴ γυρίστε, ἀντὶς χαρὰ νὰ βρῆτε ;
Κι ἅμα ῥθῆτε σὲ γάμου ὥρα, ποιός ἀντρας,
παιδιά μου, θὰ βρεθῆ ἀπάνου του τέτοια
ντροπή νὰ πάρη, πού ὅπως στὴ γενιά μου,
καὶ στὴ δική σας τὸ χαμὸ θὰ φέρη ;
Ποιό κακὸ τάχα λείπει ; τὸ γονιό του
ὁ πατέρας σας σκότωσε, παντρεύτη
τὴ μάννα του, κι ἐσεῖς βλαστήσατε ὅμοια
ἀπ' αὐτήν, πού τὸν γέννησε κι ἐκεῖνον.
Αὐτὰ θὰ λέν' καὶ τότε ποιός σᾶς παίρνει ;
Κανείς, κόρες μου, μὰ ἔτσι ἄγονες εἶναι
κι ἀπάντρεφτες γραφτὸ νὰ μαραθῆτε.
ᾠ γιὰ τοῦ Μενοικέα, σὰ μένης μόνος
πατέρας τους, πού χάθησαν κι οἱ δύο τους
γονιοί, μὴ φτωχὰ ἀφήσης νὰ πλανιοῦνται
κι ἀνύπαντρα βλαστάρια τῆς γενιᾶς σου
καὶ τοὺς πόνους νὰ νιώσουν τοὺς δικούς μου.
Λυπήσου τες, πού ἔτσι ἔρμες μένουν, τόσο
μικρές, ἀπ' ὄλους, μὲ προστάτη ἐσένα.
Κάνε το, Κρέοντα, τὸ χέρι σου δῶσ' μου.
Σ' ἐσᾶς, παιδιά, ἀν δὲν ἤσαστε ἅμαθα, εἶχα
νὰ πῶ πολλά· μὰ τώρα εὐκὴ σᾶς δίνω
νὰ ζῆστε ἢ μοίρα ὅπου ὀρίση, καὶ νὰ ναι

πιὸ γελαστὴ ἀπ' τὴ ζωὴ μου ἢ ζωὴ σας.

ΚΡΕΩΝ

Φτάνουν τὰ δάκρυα, μὴν κλαῖς πιά, κι ἔμπα στὸ σπίτι
μέσα.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Σ' ἀκούω, κι ἄς εἶναι αὐτὸ σκληρό.

ΚΡΕΩΝ

Μὲ τὸν καιρὸ τους ἔλα.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ξέρεις τί θέλω ;

ΚΡΕΩΝ

Λέγε μου, ν' ἀκούσω καὶ νὰ μάθω.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Διῶξε με δῶθε.

ΚΡΕΩΝ

Τῶν θεῶν τοὺς ὀρισμοὺς γυρεύεις.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Μὰ ἐχτρός τους εἶμαι.

ΚΡΕΩΝ

Ἔτσι γοργὰ θὰ γίνη ἡ πεθυμιά σου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τὸ λές ἀλήθεια;

ΚΡΕΩΝ

Δὲ λαλῶ μάταια ὅ,τι δὲν πιστεύω.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Πάρε με τώρα.

ΚΡΕΩΝ

Πήγαινε, μὰ ἄφησε τὰ παιδιὰ σου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Μήν τὰ χωρίζης ἀπὸ μέ.

ΚΡΕΩΝ

Μή θές νὰ νικᾷς σὲ ὅλα,
κι οἱ νίκες σου δὲ σ' ἀκλουθοῦν σ' ὅλη πιά τῆ ζωὴ σου.

ΧΟΡΟΣ

Λαὲ τῆς Θήβας, κοίτα, αὐτὸς εἶναι ὁ τρανὸς Οἰδίπους,
ποῦ ἔλυσε γρίφους ξακουστούς, κι ἦταν ἀντρῶν καμάρι.
Τῆ βλογημένη τύχη του ποιός δὲ ζηλοφθονοῦσε;
Καὶ τώρα μαύρης δυστυχιάς τὸν ἔπνιξε φουρτούνα.
Ἔτσι, ὡς νὰ ἰδοῦμε τῆ στερνὴ τῆ μέρα καρτερώντας,
θνητὸ ἄς μὴ μακαρίζουμε κανένα, πρὶν νὰ φτάση
στὴν ὕστερη ὥρα τῆς ζωῆς δίχως καημούς καὶ πόνους.

Ὁ «Οἰδίπους Τύραννος», στὴ μετάφραση αὐ-
τὴ καὶ μὲ σκηνοθεσία τοῦ ἴδιου τοῦ μεταφρα-
στῆ, παίχτηκε γιὰ πρώτη φορὰ ἀπὸ τὴν «Ἐ-
ταιρεία τοῦ Ἑλληνικοῦ Θεάτρου» στὸ θέατρο
Ὀλύμπια στὶς 20 Μαΐου 1919. Γιὰ δεύτερη
πάλι φορὰ, μὲ καινούργια σκηνοθεσία τοῦ ἴ-
διου, στὸ Ἐθνικὸ Θέατρο στὶς 9 Μαΐου 1933.